

ZÁPAS S ANDĚLEM

Bůhsud' kdo poprvé vymyslil
ten ponurý obraz
a hovoril o mrtvých
jako o živých stínech,
které bloudí mezi námi.

Ty stíny tu však přece jenom jsou,
není možno je nevidět.
Za celý život mám jich kolem sebe
početný hlouček.
Ale jsem to já uprostřed nich,
kdo bloudí.

Jsou temné
a mlčí do taktu
s mou zamlklostí,
když už se kvečeru stmívá
a jsem sám.
Jen občas zadrží mou ruku s perem,
kdybych neměl pravdu,
a odvanou zlou myšlenku,
která mučí.

Některé jsou kalné
a vybledlé,
že se mi ztrácejí už v nedohlednu.
Jeden ze stínů však je růžový
a pláče.

V životě každého člověka
nastane chvíle,
že se mu náhle zatmí před očima
a zatouží vášnivě obejmout
usměvavou hlavu.

БОЙ С АНГЕЛА

Бог знае кой е измислил
този тъй мрачен образ
и е говорил за мъртвите
като за живи сенки, които
вечно блуждаят сред нас.

Те съществуват обаче тук –
невъзможно е да не ги видим.
Цял живот аз ги виждам до себе си,
почетна група.
Само че аз съм този, който блуждае
сред тях.

Тъмни са
и мълчат в унисон
с моето тежко мълчание
вечер, когато се мръква
и оставам сам.
Често задържат перото в ръката ми
само защото не съм прав
и отвяват злата идея,
която ме мъчи.

Някои са толкова мътни
и бледи,
че ми се губят в необозримото.
Само една е във розово
и само тя плаче.

Във живота на всеки човек
има миг,
в който пред очите му притъмнява
и закопнява със страст да прегърне
засмяна глава.

Srdce pak chce být připoutáno
k srdci jinému,
třeba i hlubokými stehy,
zatímco ústa nepřejí si víc
než naklonit se k místům,
kam Pallas Athéně usedl
půlniční havran,
když nezván přiletěl navštívit
melancholického básníka.

Říká se tomu láска.

No budíž!

Snad je to opravdu ona.
Ale jen vzácně potrvá nadlouho
či dokonce do smrti,
jak tomu bývá u labutí.
Často se lásky střídají
jako barvy karet v ruce.

Někdy to bývá jen záchvěv slasti,
častěji dlouhá, hořká bolest.
Jindy jen hromádka slz a vzdechů.
Nejednou i nuda.

Ta je nejsmutnější.

Před časem zahlédl jsem
růžový stín.
Stál u vchodu domu,
jehož průčelí bylo obráceno
k pražskému nádraží,
zahalenému věčně kouřem.

Sedávali jsme tam u okna.
Držel jsem její krehké ruce
a mluvil o lásce.

To umím!

Už dávno je mrtva.
Červená světla se kmitala
nízko u kolejí.

Иска сърцето да бъде пришито
към едно друго сърце
може би с дълбоки шевове,
докато устните не желаят
нищо, освен да се склонят към мястото,
дето Атина Палада настани
полунощния гарван,
който дойде неповикан да посети
поета на меланхолията.

Ето, това е любов.

Нека пребъде!
Може би е наистина тя.³
Зная, рядко тя трае дълго
или чак до смъртта,
както се случва при лебеда.
Често и любовта се сменя
като картините във ръцете ни.

Често любовта е порив на сласт,
по-често е дълга, горчива болка.
Друг път цял куп сълзи и въздишки.
Неведнъж скука.

Тя е най-тъжна от всичко.

Скоро съзрях аз
розова сянка.
Беше пред входа на къща,
обърнала свойта фасада
към една пражка гара,
вечно обгърната с дим.

Бяхме съвсем до прозореца.
Аз ѝ държах ръцете
и ѝ говорех за любовта.
Мога това!
Тя е отдавна мъртва.
Светлините червени блещукаха
нико до релсите.

³ Този стих липсва в превода на Вътьо Раковски и е добавен от мен – Ж. Ч.

Když se jen trochu zdvihl vítr,
rázem rozvál šerou clonu
a koleje se zatřptyily
jako struny obludného klavíru.

Chvílemi se ozvaly hvizd páry
a supění lokomotiv,
které odvážely ze špinavých perónů
ubohé lidské touhy
do všech možných končin.
Odvážely někdy i mrtvé.
Vraceli se do svých domovů
a na své hřbitovy.

Dnes už vím, proč to tak bolí,
když se trhají ruka od ruky,
ústa od úst,
když praskají stehy
a zřízenec přibouchne
poslední dvířka vagónu.

Láska je věčný zápas s andělem.
Od rána do noci.

A bez slitování.
Soupeř bývá často silnější.
Běda však tomu,
    kdo nepozná,
že jeho anděl nemá křídla
a nepožehná.

Zápas s andělem, 1981

Ала когато излезе вятър
и развя изведнъж сивото було,
релсите заискриха
като струни на страшно пиано.

Чуваше се свистене на пара
и пухтене на локомотиви –
те откарваха от замърсените перони
бедни човешки копнения
към всички възможни страни.
Често откарват дори и мъртви.
Връщаха се по домовете си
и по своите гробища.

Днес вече зная защо така боли,
длан от длан както се откъсва
или устни от устни,
или когато се пукат шевове
и кондукторът бълсне с ръце
и последната врата на вагона.

Любовта е вечен бой с ангела.
От сутринта до нощта.
Без милосърдие.
Често съперникът е по-сilen.
Горко обаче на този,
който не ще познае,
че ангелът му е без криле
и няма как да го благослови.

Битка с ангела, 1981
Превод: **Вътъо Раковски**

WALKA S ANIOLEM

Bóg wie kto pierwszy wymyślił
ten ponury obraz
i mówił o umarłych
jak o żywych cieniach,
które błędzą wśród nas.

A jednak te cienie tu są,
nie można ich nie widzieć.
W ciągu całego życia zgromadziłem ich wokół siebie
sporą gromadkę.
Jednakże to właśnie ja wśród nich jestem tym,
kto błędzi.

Sa ciemne
i milczą do wtóru
mojemu milczeniu,
kiedy zmierzch zapada
i jestem sam.
Tylko czasami powstrzymują moją rękę z piórem,
gdy nie ma racji,
i płoszą złą myśl,
która dręczy.

Niektóre są spłowiałe
i niewyraźne,
tak że nikną już w niezmierzonej oddali.
Jeden z nich jest jednak różowy
i płacze.

W życiu każdego człowieka
nadchodzi chwila,
kiedy nagle ciemno mu przed oczyma
i pragnie żarliwie objąć
uśmiechniętą głowę.

БОРБА С АНЂЕЛОМ

Бог би га знао ко је први смилио
ту мрачну слику
и о мртвима проговорио
као о живим сенкама
које лутају међу нама.

Али те сенке ипак постоје,
но можеш да их не видиш.
Током живота окупљао сам
око себе многобројну чељад.
У ствари, ја сам тај који лута
међу њима.

Тамне су
и ћуте у ритму
са мојом ћутљивошћу,
предвече када пада мрак,
а ја сам самотан.
Понекад задрже перо ми у руци
kad нисам у праву,
и отерају у мисао злу,
што мучи.

Неке су мутне
и избледеле,
већ ми се губе унедоглед.
А једна је сенка ружичаста
и плаче.

У свачијем животу
дође тренутак
кад нагло падне мрак на очи
и човек страсно зажели да грли
насмејану главу.

Serce chce być przyszyte
do innego serca,
choćby najgłębszym ściegiem,
podczas gdy usta nie chcą niczego innego,
tylko pochylić się ku tym miejscom,
gdzie Pallas Atenie
usiadł północny kruk,
kiedy nieproszony przyleciał,
by odwiedzić melancholijnego poetę.

Nazywa się to – miłość.

Niech będzie!

Może to naprawdę ona.
Lecz rzadko tylko trwa dłużej
czy nawet do samej śmierci,
jak dzieje się to wśród łabędzi.
Często miłości zmieniają się
jak kolory kart w ręku.

Czasem to bywa tylko dreszcz rozkoszy,
częściej – długi, gorzki ból.
Kiedy indziej tylko trochę łez i westchnień,
A nierzaz – także nuda.

I to jest najsmutniejsze.

Niedawno ujrzałem
różowy cień.
Stał przed bramą domu,
który frontonem zwracał się
ku praskiemu dworcowi,
wiecznie spowitemu dymem.

Siadywaliśmy tam przy oknie.
Ściszałem jej kruche ręce
i mówiłem o miłości.

O, to ja potrafię!
Już dawno nie żyje.
Czerwone światła błyskały
nisko nad torami.

Док би срце хтело да се споји
 са срцем неког другог,
 макар и само овлаш,
 док усне не желе више
 но да додирну оно место
 где је Палади Атини сео
 поноћни гавран,
 када је незван долетео у походе
 меланхоличном песнику.

Зову то љубав.

Па нека!

Можда и јесте она.
 Но она ретко кад траје дugo,
 па чак и до смрти,
 као што то код лабудова бива.
 Често се љубави мењају
 као боје карата у руци.
 Каткад је то само треперење сласти.
 Чешће дуг и горак бол.
 Или опет гомилица уздаха и суза.
 Неретко и досада.
 Та је најтужнија.

Неки дан сам угледао
 ружичасту сенку.
 Стаяла је на капији куће
 прочеља окренутог према
 Прашкој железничкој станици,
 вечно обавијеној димом.

Седели бисмо тако крај прозора.

Држао сам њене крхке руке
 и говорио о љубави.

То умем!

Давно већ је мртва.
 Црвена су светла прошла
 ниско над колосеком.

Kiedy zrywał się podmuch wiatru,
rozdzierał nagle szarą zasłonę
i szyny lśniły
jak struny ogromnego fortepianu.

Czasami słychać było świst pary
i sapanie lokomotyw,
które uwoziły z brudnych peronów
nędzne ludzkie tęsknoty
do wszystkich zakątków świata.
Nieraz uwoziły także umarłych.
Wracali w rodzinne strony
i na swoje cmentarze.

Dziś już wiem, dlaczego to tak boli,
gdy odrywają rękę od ręki,
usta od ust,
kiedy pękają szwy
i konduktor zatrzaskuje
ostatnie drzwi wagonu.

Miłość to wieczna walka z aniołem.
Od rana do nocy.

Bez litości.

Rywal często bywa silniejszy.
Jednakże biada temu,
    kto nie pozna,
że jego anioł nie ma skrzydeł
i nie pobłogosławi.

Walka s aniolem, 1981

Przekład: Andrzej Czcibor-Piotrowski

Када је мало дунуо ветар,
нагло је поцепао сиву завесу,
и колосек је блеснуо
као жице циновског клавира.

Повремено би се гласио звијздук паре
и дахтање локомотива
што одвозиле су са прљавих перона
убоге људске чежње
на све могуће стране света.
Одвозиле су понекад и мртве.
Враћали се својим кућама
и на своја гробља.

Данас већ знам зашто тако боли
када се рука отргне од руке,
уста од уста,
када пуцају споне
а железничар залупи
последња врата вагона.

Љубав је вечита борба с анђелом.
Од јутра до мрака.

И без милости.
Противник је често јачи.
Тешко оном
ко не открије
да његов анђео нема крила
и не удељује благослов.

Борба с анђелом, 1981

Превели **Јара Рибникар и Иван В. Лалић**